

**"Informatívna správa o činnosti SO/RO pre ROP v programovom období 2007 - 2014
a schválenie spolufinancovania výdavkov spojených s činnosťou SO pre IROP na
programové obdobie 2014 - 2020"**

**A. Zhodnotenie činnosti Sprostredkovateľského orgánu pri implementácii
Regionálneho operačného programu 2007-2013**

Prešovský samosprávny kraj v programovom období 2007-2013 plnil do 31.12.2015 úlohu Sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program ("ďalej aj "SO/RO pre ROP") na základe Splnomocnenia o delegovaní právomocí, ktoré bolo podpísané medzi Prešovským samosprávnym krajom a vtedajším Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR (ako Riadiacim orgánom pre ROP) dňa 24.6. 2008.

SO/RO pre ROP bol priamo zapojený do procesov implementácie 3 prioritných osí ROP zameraných na vybavenosť územia v oblastiach:

- Prioritná os 3 – Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu - opatrenie 3.2 Infraštruktúra cestovného ruchu;
- Prioritná os 4 – Regenerácia sídiel - opatrenie 4.1 Obnova centrálnych častí miest a obcí s určitou občianskou vybavenosťou a príprava strategických dokumentov PSK ;
- Prioritná os 5 - Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov- opatrenie 5.1 Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III .

PSK ako SO/RO pre ROP vo vyššie uvedených opatreniach ROP vykonával tieto činnosti:

- spolupráca pri príprave a vyhlásení výziev na predkladanie žiadostí o NFP v decentralizovaných opatreniach ROP;
- prijímanie, registrovanie, hodnotenie a výber žiadostí o nenávratný finančný príspevok;
- príprava a aktualizácia zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vrátane vybavovania zmenových procedúr projektov;
- kontrola dokumentácie verejného obstarávania a kontrola realizácie projektov na mieste vrátane následného monitorovania projektov na mieste;
- finančné riadenie - prijímanie a kontrola žiadostí o platbu;
- monitorovanie projektov a hodnotenie programu;
- informovanie verejnosti, žiadateľov a prijímateľov NFP o možnostiach čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ a o dosiahnutom pokroku v implementácii decentralizovaných opatrení.

Počas rokov 2007-2013 bolo v decentralizovaných opatreniach ROP vyhlásených celkovo 8 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, v rámci týchto výziev bolo zo 195 prijatých žiadostí o NFP zazmluvnených a úspešne zrealizovaných 188 projektov vo výške cca 129,405 mil. EUR. Skutočne čerpaných bolo 120,886 mil. EUR.

Prehľad decentralizovaných opatrení ROP

Opatrenie 3.2 Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

V rámci opatrenia 3.2b bolo zazmluvnených 15 projektov zameraných na podporu budovania a efektívneho fungovania partnerstiev medzi aktérmi CR/klastrov a 1 projekt prijímateľa PSK na komplexnú propagáciu regiónov.

Celková výška zazmluvnených finančných prostriedkov na tieto projekty predstavuje takmer 1,831 mil. EUR. Celkové čerpanie bolo cca 1,492 mil. EUR. Tri projekty boli mimoriadne ukončené s nulovým čerpaním finančných prostriedkov na základe žiadostí samotných prijímateľov o ukončenie realizácie. 12 úspešných projektov zabezpečilo tvorbu analyticko-strategických dokumentov, výrobu propagačných materiálov v minimálne dvoch cudzojazyčných mutáciách, výrobu CD/DVD nosičov propagujúcich cestový ruch, organizovanie konferencií a podujatí s cieľom prezentácie atraktivity/produktov cestovného ruchu, či na podporu e-turizmu.

Opatrenia 4.1 Posilnenie vybavenosti územia prostredníctvom regenerácie sídiel.

Cieľ prioritnej osi 4 Regenerácia sídiel ROP bol definovaný ako „Zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev“. V rámci opatrenia 4.1 boli uzatvorené zmluvy na 149 projektov v celkovej hodnote cca 91,492 mil. EUR. Finančné prostriedky skutočne čerpalo 141 prijímateľov v celkovej výške 83,875 mil. EUR. Naplnenie cieľa prioritnej osi sa realizovalo prostredníctvom troch opatrení (4.1a / 4.1c/ 4.1d).

Opatrenie: 4.1a Obnova centrálnych častí miest a obcí - samostatne dopytovo orientované projekty

Oprávnené aktivity súvisiace s obnovou centier zahŕňali aktivity ako: úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene; výstavba a rekonštrukcia verejných osvetlení; výstavba a rekonštrukcia chodníkov a cyklistických trás vrátane dopravných subsystémov; rekonštrukcia miestnych komunikácií vrátane dopravných subsystémov; rekonštrukcia mostov a lávok v nadväznosti na realizáciu investičných aktivít zameraných na miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy; rekonštrukcia a výstavba zastávok; rekonštrukcia a výstavba verejných hygienických zariadení; úprava a regulácia povodí v zastavaných územiach obcí a miest výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít; projektové a inžinierske práce pre projekt, externý projektový manažment, verejné obstarávanie v rozsahu podľa Programového manuálu ROP.

V rámci opatrenia bolo úspešných 124 projektov vo výške cca 74,443 mil. EUR. Úspešne ukončených bolo 118 projektov v celkovej hodnote cca 67,174 EUR.

Opatrenie 4.1c Regenerácia sídiel - projekty rozvoja obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí

V rámci opatrenia 4.1c bolo úspešných 17 projektov vo výške cca 16,379 mil. EUR. Zrealizovalo 16 projektov vo výške 15,905 mil. EUR. Oprávnené aktivity boli obdobné ako pri opatrení 4.1a. Jeden projekt je čiastočne zrealizovaný a u jedného je pozastavená finančná realizácia z dôvodu trestného stíhania.

Opatrenie 4.1d - Rozvojové dokumenty VUC:

Implementácia oblasti podpory 4.1d - rozvojové dokumenty regiónov bola uskutočnená prostredníctvom podpory tvorby rozvojových dokumentov na úrovni regiónov a bola zameraná na posilnenie koncepčného prístupu k strategickému a územnému plánovaniu na úrovni

samosprávnych krajov. Oprávneným žiadateľom bol výlučne Prešovský samosprávny kraj.

Schválených bolo 8 projektov z preložených 8 v celkovej výške cca 808 tisíc EUR. Skutočne čerpaných bolo cca 796 tisíc EUR.

Opatrenie 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov

Opatrenie zamerané na rekonštrukciu, modernizáciu a budovanie ciest II. a III. triedy vo vlastníctve samosprávnych krajov, ktoré boli oprávneným žiadateľom. V uvedenom opatrení bolo realizovaných a úspešne ukončených 24 projektov s uhradenou výškou celkových oprávnených výdavkov cca 35,520 mil. EUR. Z celkovej dĺžky 522,25 km ciest II. triedy v správe PSK sa cez tieto projekty zrekonštruovalo 44,878 km ciest, čo predstavuje cca 8,59 % a z celkovej dĺžky 1922,872 km ciest III. triedy sa zrekonštruovalo 216,263 km ciest, čo predstavuje cca 11,247 %.

V roku 2013 bola vyhlásená aj mimoriadna výzva a cieľom zmierniť ničivý dopad dvoch vln povodní z roku 2010, v ktorej sa schválili projekty vo výške cca 5 088 576,19 mil. EUR zamerané na rekonštrukciu a modernizáciu vybraných úsekov ciest II. a III. triedy poškodených povodňami v jari a lete roku 2010. Výsledkom projektu je 8 zrekonštruovaných mostov; 3,9 km ciest II. triedy a 38,599 km III. triedy.

Dosiahnuté výsledky v implementácii decentralizovaných opatrení ROP 2007 – 2013

Vyhlásené výzvy pre decentralizované opatrenia	8
Uzatvorené zmluvy o NFP	188
Objem financií zmlúv	129,405 mil. eur
Objem skutočne realizovaných výdavkov	120,886 mil. eur
Skontrolovaných procesov verejných obstarávaní	618
Administratívne overených žiadostí o platbu	1 222
Vykonaných kontrol na mieste	187
Vykonaných následných kontrol na mieste	3

SO/RO pre ROP v programovom období 2007-2013 absolvoval 10 vládnych auditov, kontrol a overovaní výkonu delegovaných úloh. Výsledkom týchto overovaní bol nízky počet zistených nedostatkov, zväčša s nízkou závažnosťou a bez finančného dopadu (sankcie).

V roku 2016 prebiehajú dva paralelné vládne audity avšak s rôznym vecným zameraním. Prvý je zameraný na získanie uistenia o dostatočnej pripravenosti, vrátane hodnotenia činnosti orgánov zapojených do implementácie fondov EÚ a nastavení systému ukončovania pomoci pre účely vydania vyhlásenia o ukončení podľa Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006. Druhý vládny audit je auditom operácií.

B. Financovanie Sprostredkovateľského orgánu pre Integrovaný regionálny

operačný program

Financovanie kompetencii PSK v rámci IROP bude zabezpečené z vlastných zdrojov PSK do obdobia refundácie výdavkov z Riadiaceho orgánu pre IROP a z prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 schválenej uznesením Vlády SR č. 658 zo dňa 13. novembra 2013 a Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu pre programové obdobie 2014 – 2020.

Činnosť SO pre IROP bude finančne krytá celé programové obdobie 2014-2020 až do roku 2023 z alokácie prostriedkov technickej pomoci IROP vo výške 2 010 116,22 EUR, pričom Prešovský samosprávny kraj sa bude finančne podieľať 5%-ným spolufinancovaním (t. j. sumou 100 505,81 EUR). Na základe projektov technickej pomoci v zmysle uzatvorenej zmluvy môžu byť refundované mzdové výdavky, výdavky na komunikačné služby, dopravné, cestovné náhrady, všeobecný materiál, nákup interiérového vybavenia a výpočtovej techniky, vzdelávacie aktivity, aktivity informovania a publicity.

1. Stav prípravy Regionálnej integrovanej územnej stratégie Prešovského kraja na roky 2014-2020

Tvorbu Regionálnej integrovanej územnej stratégie (ďalej aj "RIÚS") koordinuje a metodicky usmerňuje RO pre IROP. V rámci PSK za prípravu RIÚS zodpovedá koordinátor pre RIÚS.

Dňa 10.11.2015 sa na Úrade Prešovského samosprávneho kraja konalo prvé zasadnutie Rady Partnerstva pre Regionálnu integrovanú územnú stratégiu PK. V rámci programu ustanovujúceho zasadnutia bol zvolený predseda RP JUDr. Štefan Bielač a podpredseda RP Ing. Andrea Turčanová a bol predstavený návrh RIÚS PK. Dokument bol zároveň zverejnený na verejné pripomienkovanie na webovom sídle PSK.

Dokument RIÚS prešiel procesom SEA, ktorý bol ukončený Záverečným stanoviskom dňa 21.3. 2016. Odporúčania a pripomienky zo Záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu, ako aj všetky pripomienky členov Rady Partnerstva boli zapracované do konečnej podoby RIÚS PK.

RIÚS PK bol dňa 13.5.2016 procedúrou „per rollam“ odsúhlasený členmi Rady partnerstva všetkými relevantnými rezortmi, t. j. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka; Ministerstvo životného prostredia SR; Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR; Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo kultúry SR.

Po schválení RIÚS riadiacim orgánom môže začať SO pre IROP proces vyhlasovania výziev na predkladanie projektových zámerov v jednotlivých prioritných osiach IROP podľa zverejneného indikatívneho harmonogramu výziev na predkladanie projektových zámerov. Indikatívny harmonogram výziev na predkladanie projektových zámerov pre oprávnených žiadateľov z regiónov Prešovského kraja je zverejnený na webovom sídle PSK v záložke "*Odbor SO pre IROP/indikatívny harmonogram výziev*".

2. Spolupráca SO pre IROP a RO pre IROP

Z Integrovaného regionálneho operačného programu boli začiatkom roka vyhlásené 2 výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

Dňa 28.1.2016 Riadiaci orgán pre IROP vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o NFP zameranú na rozšírenie, resp. vytvorenie nových kapacít materských škôl

- Opatrenie 2.2, Špecifický cieľ 2.2.1 - Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl
a dňa 14.3.2016 výzvu na predkladanie žiadostí o NFP

- Opatrenie 4.2.1 Zlepšenie zásobovania pitnou vodou, čistenie odpadových vôd, kanalizácia

Jednou z povinných príloh žiadostí o NFP je hodnotiaca správa projektového zámeru, ktorú môže žiadateľ získať až na základe posúdeného projektového zámeru, ktoré sa realizuje Sprostredkovateľským orgánom. Hodnotiace správy projektového zámeru vydáva SO pre IROP k projektovým zámerom prijatým na základe výzvy na predkladanie projektových zámerov, ktorú vyhlasuje SO pre IROP.

V súčasnosti SO pre IROP pripravuje návrh výzvy na predkladanie projektových zámerov pre opatrenie 2.2, špecifický cieľ 2.2.1 zameranú na rozšírenie kapacít materských škôl.

3. ZÁVER

Po schválení RIÚS PK vyhlási SO pre IROP výzvu na predkladanie projektových zámerov zameranú na zvýšenie kapacity materských škôl, pričom sa predpokladá, že prijímanie a posudzovanie projektových zámerov prebehne v mesiacoch júl - august 2016.

Následne sa bude pripravovať výzva na predkladanie projektových zámerov pre opatrenie 4.2 - zlepšenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, čistenie odpadových vôd, kanalizácie a ďalšie výzvy podľa schváleného harmonogramu.

Zoznam použitých skratiek

EŠIF - Európske štrukturálne a investičné fondy

IROP - Integrovaný regionálny operačný program

NFP - nenávratný finančný príspevok

RIÚS - Regionálna integrovaná územná stratégia

RIÚS PK - Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja

RO - riadiaci orgán

RO pre IROP - Riadiaci orgán pre Integrovaný regionálny operačný program

SO pre IROP - Sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program

SO - sprostredkovateľský orgán

SO/RO pre ROP - Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program

ŽoP - žiadosť o platbu

SEA – posudzovanie vplyvov na životné prostredie